

Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina

Ulica 5. maja 15

5270 Ajdovščina

RAZISKOVALNA NALOGA

PLES KOT TEKMOVALNI ŠPORT

PODROČJE: DRUGA PODROČJA (ŠPORT)

Avtorica:

Ariana Vižintin, 9. razred

Mentor:

Sara Kobal, mag. zgo.

Ajdovščina, 2024

KAZALO

1. POVZETEK	4
2. ABSTRACT	4
3. ZAHVALA	5
4. UVOD	6
5. TEORETIČNI DEL	7
5.1. PLES	7
5.1.1. ZGODOVINA PLESA	8
5.1.2. ŠPORTNI PLES	13
6. RAZISKOVALNI DEL	15
6.1. MATERIAL IN METODE	15
6.2. REZULTATI	16
6.2.1. INTERVJU	16
6.2.1.1. INTERVJU MARTIN SORGO	16
6.2.1.2. INTERVJU TATJANA GAJANOVIĆ	19
6.2.2. ANKETA	22
7. RAZPRAVA	33
8. ZAKLJUČEK	35
8. SEZNAM LITERATURE	36

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Število anketiranih	22
Graf 2: Starost anektiranih (ženske).....	22
Graf 3: Starost anketiranih (moški).....	23
Graf 4: Starost anketiranih	23
Graf 5: Razširjenost športov.....	24
Graf 6: Najbolj atraktiven šport	25
Graf 7: Spremljanje tekem	26
Graf 8: Razlogi za šport	27
Graf 9: Pogostost poškodb	28
Graf 10: Pogostost poškodb v posameznih športih	29
Graf 11: Cenjenje truda športnikov	30
Graf 12: Povprečen čas športne rubrike	31
Graf 13: Pogostost določenih športov	32

1. POVZETEK

V raziskovalni nalogi sem preučila, kako je ples kot šport sprejet v javnosti, sploh med mladimi. Raziskala sem tudi, kako mediji vplivajo na dožemanje plesa kot resnega tekmovalnega športa. V teoretičnem delu sem najprej raziskala zgodovino plesa in tekmovalni ples, za metodični del pa sem opravila intervju z dvema tekmovalnima plesalcema in opravila anketo med mladimi, starimi približno 12 do 15 let, in ugotovila, da imajo mladi pozitiven odnos do športa, a plesa, tako kot mediji, ne jemljejo kot resnega tekmovalnega športa.

Ključne besede: ples, tekmovalni ples, mladi, mediji, tekmovalni plesalec.

2. ABSTRACT

In my research project, I examined how dance as a sport is accepted by the public, especially among young people. I also researched how the media influence the perception of dance as a serious competitive sport. In the theoretical part, I first researched the history of dance and competitive dance, and for the methodological part, I conducted an interview with two competitive dancers and conducted a survey among young people aged approximately 12 to 15 years, and found that young people have a positive attitude towards sports, but dance, like the media, they do not take it as a serious competitive sport.

Key words: dance, competitive dance, youth, media, competitive dancer.

3. ZAHVALA

Hvala mentorici Sari Kobal, ki me je spodbujala k nadaljevanju pisanja raziskovalne naloge, tudi ko sem se hotela sama vdati.

Hvala Tatjani Gajanović in Martinu Sorgu, ki me plesno vedno navdihujeta. Hvala za deljenje svojega plesnega in življenjskega znanja v intervjuju.

4. UVOD

Za takšno temo raziskovalne naloge sem se odločila zato, saj sama plešem že deset let, in sicer štiri leta rekreativno in šest let tekmovalno.

Pri pisanju raziskovalne naloge sem uporabila različno literaturo in vire. Pri pisanju teoretičnega dela sem si pomagala zlasti s knjigami *Svetovna zgodovina plesa* avtorja Curt Sachsa, *Razvoj baleta in plesa* Ika Otrina in *Ples skozi čas in balet skozi svet* Marije Voglenik.

Namen raziskovalne naloge je, da ugotovim, koliko vpliva ima ples na vsakdanje življenje, kako je vplival na zgodovino in kako ga obravnavajo mediji ter družba nasploh.

Cilji raziskovalne naloge je ugotoviti, kaj družba meni o plesu, zakaj bi se kdo sploh hotel ukvarjati s športom in kako ukvarjanje s športom vpliva na vsakdan. Cilje sem imela v mislih skozi celo raziskovanje in nanje odgovore tudi dobila.

Zastavila sem si tri hipoteze:

- Ples je resen šport, ki zahteva veliko truda in vložka.
- Družba plesa ne dojema kot resnega tekmovalnega športa.
- Mediji plesa ne stavijo v ospredje kot ostale športe.

5. TEORETIČNI DEL

5.1. PLES

Ples je vrsta izražanja, umetnosti in zabave. Je govornica telesa, ki se izraža skozi ritem glasbe. Ples je del kulturne izobrazbe vsakega posameznika. Posamezni plesi so del kulture posameznega naroda, prostora in časa. Ples, npr. balet, je tudi umetnost.¹

Določeni plesi so šport, v katerem se prepleta usklajenost enega, dveh ali več teles. Najstarejši slikovni zapisi o plesu, segajo celo do 15 000 let nazaj. Nekoč je bil ples vezan na religijo in njene običaje, z razvojem kulture pa je postal še oblika zabave, sprva majhnih skupin, kasneje pa način preživljanja prostega časa velikih množic.²

Glede na okolje, v katerem se ples odvija, gre lahko za umetniški ples, športni ples oziroma rekreativni ples, balet, dvorni ples, ljudski ples, obredni ples itd.³

Množico plesnih oblik delimo še v raznovrstne skupine: standardni plesi, pri katerih je drža telesa toga, plesna drža zaprta, prisotno je valovito gibanje; latinsko-ameriški plesi, za katere je značilno gibanje v bokih in sproščena drža; družabni plesi; folklorni plesi, ki se plešejo v ljudskih nošah; disco plesi; show plesi; orientalski plesi (trebušni ples); sodobni plesi (hiphop).⁴

---

¹ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta. Učbenik za pouk plesa in glasbe, klasičnega baleta in stilskih plesov v glasbeni gimnaziji in baletni šoli*. Ljubljana: Debora, 1998, str. 10

² *History Of Dance*. (2016). <http://www.dancefacts.net/dance-history/historyof-dance/>. (Dostop: 05. januar 2024)

³ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta*, str. 14.

⁴ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta*, str. 15.

5.1.1. ZGODOVINA PLESA

Zgodovina plesa je povezana z zgodovino človeka. Ples sodi med najstarejše človekove izrazne oblike, ki ponazarjajo usklajenost telesa in duha. Združuje gibanje in zvok, kretnjo in pesem. Stenske slikarije v jamah, najdeni predmeti (piščali), risbe na vazah, vse to nam da vedeti, da ples spremlja človeka od začetka. Prve oblike plesa so imitativni plesi (oponašanje zgledov iz narave) in simptomatski plesi (trenutno doživeto čustvo).⁵

O nastanku plesa obstaja mnogo teorij. Naravoslovec Charles Darwin razloži ples kot sredstvo, s katerim se spola privlačita in katerega namen je spolna združitev. Spet tretji nastanek plesa, glasbe in umetnosti na splošno tesno povezujejo z magijo. Pozabljajo, da je ples pravzaprav tesno povezan z družbenim razvojem in je del človeškega bivanja in delovanja. Spremlja ga pri vseh obdobjih življenja, od rojstva do smrti, pri vsakem pomembnejšem dogodku.⁶

Nekateri plesi so stari tisočletja, drugi stoletja, nekateri so pravkar nastali. Poznamo ples širokih ljudskih množic (etnični, ljudski, družabni, karnevalski), ples izbranih vrhunskih umetnikov (balet, scenski ples, sodobni ples, jazz, muzikal) in tudi ples vrhunskih športnikov (športni ples). Ples je ponekod in v različnih zgodovinskih obdobjih del izobrazbe, del vsakdana ali prazničnih doživetij, je kultura, religija, poklic, zdravilstvo in terapija, vzgoja, zabava, predstava, umetnost...

Drugi materialni dokaz, ki priča o pojavu plesa, pa so poslikave v eni izmed grobnic v Egiptu, ki izvirajo iz leta 3.300 pr. n. št. in prikazujejo ples ob spremljavi ploskanja.⁷

Ples je imel, poleg slavljenja božanstev in doživljanja ekstaze, že zelo zgodaj tudi svojo estetsko vlogo in vrednost. Egipčanske poslikave iz okoli leta 1400 pr. n. št. prikazujejo dekleta – plesalke, ki zapeljivo oblečene plešejo pred moškim občinstvom. Tako prizori so bili velikokrat narisani na stenah grobnic z namenom, da bi umrlim lajšali posmrtno življenje.⁸

V večini starodavnih civilizacij je imel ples pred bogom ali bogovi pomembno vlogo v tempeljskih ritualih. Pisni in materialni viri pričajo, da so v starem Egiptu svečeniki v teh

---

⁵ Sachs, C. *Svetovna zgodovina plesa*. Ljubljana : Znanstveno in publicistično središče, 1997, str. 23.

⁶ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta*, str. 32.

⁷ *The Dance. Historic Illustrations of Dancing from 3300 B. C. to 1991 A. D.*
<https://www.bencourtney.com/ebooks/dance/> (Dostop: 02. december 2023).

⁸ Sparti, B., Adshead-Lansdale. Dance History: Current Methodologies. *Dance Research Journal*, vol. 28, št. 1 (pomlad 1996), str. 3–6. https://www.jstor.org/stable/1478101?read-now=1#page_scan_tab_contents (Dostop: 02. december 2023).

ritualih izvajali stilizirane gibe, ki so ponazarjali pomembne dogodke posamezne teološke zgodbe ali pa imitirali nebesne vzorce, kot na primer menjavanje dneva in noči itn.⁹

Že v stari Grčiji se je ples preselil v gledališče in se v okviru grške drame pojavil kot scenska umetnost, s katero so se ukvarjali poklicni igralci oz. plesalci. Kot umetnost ples sicer še ni bil samostojen, a je zdaj prvič izstopala njegova dotlej manj izrazita funkcija: izražanje čustev in značajev v zvezi z nekim dogajanjem. Tako se je ples delil na scenskega (ples z več umetniške komponente) in športnega (tekmovalni ples).¹⁰

V Indiji so po zapisih iz 1. stoletja našega štetja tempeljske svečenice že takrat izvajale zelo stilizirane gibe z dlanmi in vsaka najmanjša sprememba položaja prstov in dlani je imela točno določen pomen. Podobni plesi se še danes tradicionalno izvajajo v Indiji, na Tajskem, v Indoneziji itd.¹¹

Novejšo zgodovino plesa lahko dokaj točno orišemo z letnicami ali vsaj časovnimi obdobji, v katerih je prišlo do neke nove družbene manifestacije plesa, dlje kot pa gremo v zgodovino, bolj postajajo posamezne ločnice zabrisane, sploh ko nam zmanjka materialnih virov in dokazov. Jasno pa je, da je bil ples stalen spremljevalec človeka že vse od pradavnine in je imel pri tem več kot le eno funkcijo in to v vseh znanih sodobnih in antičnih civilizacijah (Rim, Grčija, Egipt, Indija, Kitajska, Perzija, Mezopotamija).¹²

Za evropski srednji vek je bil značilen dualizem telesa in duha, svobodni ples pa je takrat potegnil krajši konec, saj je takrat veljal za nekaj telesnega, zato tudi grešnega. Na začetku je krščanska cerkev prevzela številne poganske rituale in številne obrede drugih verstev, v srednjem veku pa je postajala sila proti telesnosti, in posledično proti plesu, silno močna. Sveti Avguštín naj bi celo zapisal, da je »ples krog, v središču katerega je hudič«. Seveda ples ni izginil iz obličja zemlje, a si je le moral poiskati mesto proč od cerkve odvisnem javnem življenju.¹³

Kot v vsakem obdobju pa so veljala ena pravila za bogate in vplivne, spet druga za revne, brezpravne množice (nekajkrat letno so ob različnih priložnostih fevdalne oblasti tlačanom

---

⁹ Sachs, C. *Svetovna zgodovina plesa*. Ljubljana : Znanstveno in publicistično središče, 1997, str. 20.

¹⁰ Sachs, C. *Svetovna zgodovina plesa*, str. 29.

¹¹ Prav tam, str. 34.

¹² Prav tam, str. 98.

¹³ Prav tam, str. 179.

dovolile ples ali ga celo zapovedovale), tako da se je med vladajočimi sloji ples vedno ohranjal (viteški turnirji, poroke ipd.), čeprav je uradno veljal za nekaj grešnega in pritlehnega.¹⁴

Kot eno od plesnih oblik, ki je imela in ima še danes velik vpliv na druge plesne zvrsti, lahko omenimo balet. Priljubljena oblika zabave v obdobju renesanse v Italiji in Franciji so plesi plemiške gospode v paru v banketnih dvoranh, kamor so plesalke in plesalce pripeljali na posebnih razkošnih vozičkih. Ljubezen italijanskih in francoskih dvorjanov do baleta in sorodnih plesov se je nadaljevala tudi še v naslednje stoletje in pogosto so sami kralji na raznih festivalih nastopali v vlogi plesalcev. Kot primer lahko navedem francoska kralja Ludvika XIII. in njegovega sina Ludvika XIV., ki je najraje nastopal kot Apolo (z velikansko masko sonca na glavi), zaradi česar je tudi dobil svoj še sedaj znani vzdevek »sončni kralj«. Znan je tudi po tem, da ga je balet in njegova kvaliteta tako zelo zaposlovala in zanimala, da je leta 1661 presodil, da dvorjani in plemiči plesno niso na dovolj visoki ravni in je zato zbral skupaj najboljše pariške plesne mojstre in ustanovil Francosko kraljevo akademijo za ples (Académie Royale de Danse), tudi z namenom, da bi se tam njegovi prijatelji lahko izmojstrili v plesu. Projekt je bil tako uspešen, da je leta 1669 ustanovil še Kraljevo akademijo za glasbo (Académie Royale de Musique). Ti dve instituciji pa sta se potem združili v Pariško opero, ki deluje še danes. Od leta 1672 naprej se tam urijo profesionalni plesalci.¹⁵

Kasneje, v času klasicizma, so se v baletu pojavile pomembne reforme. Predstave so se iz razkošnih dvornih soban preselile tudi, in predvsem, v nova gledališča in lahko jih je obiskal vsak, ki je bil zmožen plačati ceno vstopnice.¹⁶

V Sloveniji je zgodovina profesionalnega baleta precej krajša, vendar je v primerjavi s plesnimi velesilami v zadnjem času na zelo visoki ravni. Enako bi lahko trdili tudi za tekmovalni ples, o čemer pričajo uspehi slovenskih plesalcev na svetovni ravni. Na svoji spletni strani SNG Opera in balet na kratko opiše svojo zgodovino:

»Leta 1892 je slovensko Deželno gledališče dobilo novo poslopje (današnja Opera), v njem so se uprizarjale dramske in operne, hkrati pa tudi nemške predstave. V njegovem okviru je dobila Opera stalno angažirane dirigente, soliste in zbor, predstave so spremljali sprva najeti vojaški glasbeniki, od leta 1908 pa člani novoustanovljene Slovenske

---

¹⁴ Vogeljik, M. *Ples skozi čas in balet skozi svet*. Ljubljana : JSKD - Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, 2009, str. 54.

¹⁵ Šmigoc, Š. *Osebnostne lastnosti in mentalna trdnost pri mladih plesalcih*. Diplomsko delo. Ljubljana: 2016. <https://www.fsp.uni-lj.si/cobiss/diplome/Diploma22035740SmigocStefan.pdf> (Dostop: 08. december 2023).

¹⁶ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta*, str. 134.

filharmonije. Leta 1911 se je nemško gledališče preselilo v novo stavbo (današnja Dramo). V času prve svetovne vojne so muze v ljubljanski Operi molčale, v gledališki stavbi je domoval kinematograf Central, dokler ni spomladi leta 1918 ponovnemu zagonu gledališča botroval Gledališki konzorcij, ki si je zastavil cilj, da bi v sezoni 1918/19 začel ponovno delovati slovenski oder. In tako je slovensko glasbeno prizorišče ponovno oživel že isto jesen, domači gledališki prostor pa je poleg dramskega in opernega dobil še baletno gledališče». (Dostopno: <https://www.opera.si/sl/o-gledaliscu-2/zgodovina-2/>).¹⁷

Pred renesanso evropski družabni plesi izven kraljevih dvorov niso bili zelo natančno dokumentirani in obstaja relativno malo zanesljivih materialnih in pisnih virov. Pred tem zgodovinski obdobjem so bili nekaj časa med običajnimi ljudmi najbolj razširjeni preprosti skupinski plesi v obliki verige. Med renesanso so se nove oblike plesa pojavile skupaj z novimi zvrstmi glasbe in načini oblačenja. Renesančne plese so kmalu nasledili baročni plesi, ki so postali zelo popularni na francoskih in angleških dvorih. Po koncu francoske revolucije se je skupaj z bolj sproščenimi pravili oblačenja žensk pojavilo mnogo novih vrst družabnih plesov, katerih skupna lastnost je bil poudarek na skokih in poskokih.¹⁸

Kot enega naslednjih mejnikov v razvoju plesa lahko omenimo začetek ere sodobnih dvoranskih plesov v paru, ki se je začela v prvih letih 20. stoletja, s karierami znanih plesalcev (zakoncev) Vernona in Irene Castle, ki jima pripisujejo ključno vlogo pri popularizaciji modernega plesa. Med drugim sta v plesne dvorane uvedla omenjeno modifikacijo valčka, hesitation waltz. Po prvih dvajsetih letih prejšnjega stoletja pa je prišlo do izuma mnogih plesnih stilov, ki so se v začetku, predvsem preko velike popularnosti mjuzikla, kasneje pa preko kina, televizije in v zadnjem času socialnih omrežij, hitro širili po vsem svetu (fokstrot, tango, charleston, swing, pa vse do novih zvrsti zadnjih nekaj desetletij, kot so hip-hop, breakdance ipd.).¹⁹

V 20. in 21. stoletju je tako bilo, ali je še, popularnih veliko plesnih zvrsti in stilov: bachata, balboa, balet, beguine, black bottom, blues, boogie woogie, bossa nova, break dance, bump bony hug, cakewalk, calypso, charleston, conga, cotillon, čačača, četvorka, electric boogie, fokstrot, flamenko, galop, habanera, hip hop, hustle, java, jazz balet, jive, latino, lindy hop,

---

¹⁷ Šmigoc, Š. *Osebnostne lastnosti in mentalna trdnost pri mladih plesalcih*. <https://www.fsp.uni-lj.si/cobiss/diplome/Diploma22035740SmigocStefan.pdf> (Dostop: 08. december 2023).

¹⁸ Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta*, str. 154.

¹⁹ Šmigoc, Š. *Osebnostne lastnosti in mentalna trdnost pri mladih plesalcih*. <https://www.fsp.uni-lj.si/cobiss/diplome/Diploma22035740SmigocStefan.pdf> (Dostop: 08. december 2023).

mambo, merengue, pop, paso doble, polka, quickstep, rock'n'roll, rueda, rumba, salsa, samba, shag, slowfox, step, swing, tango, twist, valček, jumpstyle itd.²⁰

Sodobni športni ples je začel svoj zmagoviti pohod v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, in sicer v Angliji, ki je glavno središče te privlačne športne zvrsti, ki se deli na več disciplin.²¹

Vse zgoraj omenjene vloge ima ples še danes, dobil pa je tudi številne nove vloge, kot recimo ples kot vadba, ples kot tekmovalni šport itd.

---

²⁰ Sparti, B., Adshead-Lansdale. Dance History: Current Methodologies. https://www.jstor.org/stable/1478101?read-now=1#page_scan_tab_contents (Dostop: 02. december 2023).

²¹ Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez. <https://stara.olympic.si/sportne-igre/sportne-panoge/neolimpijske-sportne-panoge/ples/> (Dostop: 09. december 2023).

5.1.2. ŠPORTNI PLES

Športni ples je ples, ki se izvaja tekmovalno, na organiziranih prireditvah.²² Vsebuje elemente športa in umetnosti.²³

Športni ples delimo na tri kategorije: standardni in latinsko-ameriški plesi, akrobatski rock and roll in moderni tekmovalni plesi. Pod standardne plese spadajo angleški oziroma počasni valček, dunajski oziroma hitri valček, slowfox in quickstep. Latinsko-ameriške plese pa sestavljajo samba, rumba, cha cha cha, paso doble in jive.²⁴ Sodobni plesi oziroma moderni plesi se delijo na hiphop, break dance, jazz balet, show dance, urban street, street, show in mnoge druge.²⁵

Pri standardnih in latinsko-ameriških plesih ter akrobatskem rock and rollu plesalci in plesalke tekmujejo v parih, pri modernih tekmovalnih plesih pa kot posamezniki (solo), v parih (duo), v treh (trio) in v skupinah (formacije ali produkcije).²⁶

Tekmuje se v različnih starostnih kategorijah, ki so določeni po starosti:

- Mlajši pionirji (do 10 let)
- Pionirji (10 in 11 let)
- Mlajši mladinci (12 in 13 let)
- Mladinci (14 in 15 let)
- Starejši mladinci (16, 17 in 18 let)
- Člani (nad 18 let)
- Senjorji 1 (do 35 let)
- Senjorji 2 (vsaj 45 let)
- Senjorji 3 (vsaj 55 let)
- Senjorji 4 (vsaj 65 let)
- Senjorji 5 (nad 70 let)²⁷

---

²² Plesni studio King: <https://kingdance.si/sportno-tekmovalni-ples/> (Dostop: 16. december 2023).

²³ Plesni studio Novo mesto: <https://www.plesnistudio-nm.com/plesni-tecaji/sportni-plesi/> (Dostop: 16. december 2023).

²⁴ Plesni studio King: <https://kingdance.si/sportno-tekmovalni-ples/> (Dostop: 16. december 2023).

²⁵ Moderni plesi. https://www2.arnes.si/~jroda/index_datoteke/Page469.htm (Dostop: 16. december 2023).

²⁶ Šmigoc, Š. *Osebnostne lastnosti in mentalna trdnost pri mladih plesalcih*. <https://www.fsp.uni-lj.si/cobiss/diplome/Diploma22035740SmigocStefan.pdf> (Dostop: 08. december 2023).

²⁷ Plesni studio King: <https://kingdance.si/sportno-tekmovalni-ples/> (Dostop: 16. december 2023).

Ker je ples pretežno tudi estetski šport, se je pogosto podcenjevalo njegovo psihofizično zahtevnost na športni ravni, še posebej, ker z vidika zunanjega opazovalca lahko izgleda vse tako lahkotno. Nasprotno temu pa so številne raziskave, ki so bile opravljene zadnjih dvajsetih letih, pokazale, da tekmovanje v športnem plesu za telo pomeni izjemen napor, ki se zlahka lahko primerja z drugimi vrhunskimi športi.²⁸

---

²⁸ Kanduč Zupančič, N. *Analiza obremenjenosti plesalcev in plesalk standardnih in latinsko-ameriških plesov*. Ljubljana, 2013, str. 46. <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Mag/Magisterij22069980KanducZupancicNastja.pdf> (Dostop: 06. januar 2024)

6. RAZISKOVALNI DEL

6.1. MATERIAL IN METODE

Ena izmed metod raziskovanja je bilo zbiranje in analiza podatkov s spleta. Seveda, sem se morala prepričati, da so podatki verodostojni, zato sem uporabljala zaupanja vredne spletne strani. Ta metoda mi je omogočala, da sem lahko ugotovila vpliv medijev na ples kot sam šport in tekmovalni šport.

Pri raziskovanju sem uporabila tudi metodo anketiranja. S sestavljanjem ankete se nisem srečala prvič, a sem vseeno opravila tako imenovano pilotno spraševanje na manjšem številu ljudi (približno 16 učencev in učenk). S tem sem se prepričala, da so vprašanja razumljiva in da so informacije relevantne.

Z učenci in učenkami, ki so privolili v reševanje ankete, sem se sestala po pouku. Učenci in učenke so ankete reševali približno 10 minut. Prisotna sem bila ves čas za dodatna pojasnila ali nerazumljiva vprašanja, a se je izkazalo, da moje pomoči sploh niso potrebovali, saj so bila vprašanja razumljiva in jasno zastavljena.

Kot zadnjo metodo raziskovanja sem uporabila intervju. Vprašanja za intervju nisem še nikoli sestavljala, zato je bila ta naloga malo težja. Pred dogovorjenim sestankom sem vprašanja posredovala že vnaprej, da bi se lahko intervjuvanci bolje pripravili in mi pripravili dobro strukturirane odgovore in da bi intervju potekal tekoče. Pri uspešnem sestavljanju vprašanj in odgovarjanju nanje je pomagalo tudi dejstvo, da oba intervjuvanca poznam osebno, zato je intervju potekal nadvse sproščeno.

6.2.REZULTATI

6.2.1. INTERVJU

6.2.1.1. INTERVJU MARTIN SORGO

Martin Sorgo je profesionalni plesalec in koreograf. Vsako leto je uspešen na številnih tekmah, ki jih organizirajo priznane plesne organizacije IDO, MTP itd. V letu 2023 je postal državni prvak v kategoriji Člani-moški, v kateri je dosegel 1. mesto in se uvrstil na svetovno prvenstvo v Skopju. Martin je tudi trener na različnih plesnih šolah, kot so EL1 Plesna Scena in Plesna šola Miki. Tam svojim nadobudnim plesalcem deli svoje znanje in izkušnje, ter z njimi dosega odličnega rezultate na svetovni ravni.

1. Zakaj ste se začeli resneje ukvarjati s profesionalnim športom, natančneje plesom?

Vse se je začelo zato, ker sem bil vedno močno povezan z glasbo in kreativno. Resneje sem se začel ukvarjati šele, ko sem začel prejemati potrditve od drugih, ki so mi rekli, da je to prava pot zame. To so bila najstniška leta (okrog 16 let), ko sem tekmoval v različnih kategorijah v plesni šoli, in sicer kot član. Vedel sem, da bo to moja prihodnost.

2. Kdaj je za vas ples postal več kot le sprostitiv?

Strast za ples je bila tam od samega začetka, ko sem bil star 14 let. To, da sem se jaz lahko zaprl v sobo in imel svoj čas za ustvarjanje, je bila zame že sprostitiv.

3. A ste že kot otrok kazali zanimanje nad športom?

Ja, jaz sem bil vedno vpleten v šport, že pred plesom sem se zanimal za kolesarstvo, košarko, smučanje,...

4. Kdo pa vas je navdušil za ples? Vas je morda navdušil kakšen drugi profesionalen plesalec? Ste morda imeli kakšen vzor športnika v družini ali ste se čisto prvi podali na to pot?

S plesom sem se prvič srečal, ko sem si pogledal plesni film *Step Up*. Po tem sem se takoj vpisal v plesno šolo v Kopru, kjer sem spoznal različne talentirane plesalce, ob katerih sem hitro napredoval, saj so mi predajali znanje, katerega sem bil zelo željan, saj sem tudi po naravi zelo tekmovalen tip. V družini je bil umetniškega tipa samo dedek (trobentaš) po mamini strani, ostali pa zelo prizemljeni, zato so potrebovali približno desetletje, preden so dojeli, da se s plesom rad ukvarjam.

5. Udeležujete se mnogih tekmovanj in plesnih delavnic oziroma tako imenovanih »classov«. Kaj vam daje moč, motivacijo in zagon za vse to?

Sama rast od začetka, potrditve ostalih in doseganje dosežkov skozi vsa ta leta. Ko pogledam nazaj, sem vsako leto v tej industriji zelo ponosen nase in to me žene naprej, ker po tolikih letih dojameš, da s trdo vloženim trudom dosežeš vse, kar si res želiš.

6. Družba vas pogosto ne dojema v najboljši luči, saj s svojim načinom življenja zelo izstopate iz sivega povprečja. Ste se mogoče kdaj počutili, da vas v okolici ne dojemajo kot navadnega človeka, ki ima tudi svoje opravke, odnose in težave?

Vsak dan se spopadam s tem. Od začetka plesne kariere je vedno bil, tudi v najozži družbi, nekdo, ki me bo čudno pogledal, ko mu povem, kaj imam v načrtu ali kaj si želim početi. Ravno zaradi tega izstopam, saj najtežje, najzahtevnejše cilje doseže ravno tisti, ki si jih res želi. In posledično je razumljivo, da tega večina ne bi razumela, saj nimamo iste strasti.

7. Priprave na tekmovanja, samega sebe in vaših plesalcev, zahtevajo poseben način življenja. Koliko časa vam vzamejo treningi in priprave?

Jaz živim za ples, kot je že navedeno, ples je moja strast, kar pomeni, da se ples in ideje/želje konstantno obračajo v moji glavi. Seveda ne na silo, ker če bi bilo tako, ne bi temu rekli strast. Tudi če ne treniram, sem še vedno izgubljen v svojih mislih in razmišljam, kako lahko kakšno stvar popravim naslednjič, ko bom stopil v dvorano. Torej 24 ur na dan, 7 dni v tednu, s prazniki vred.

8. Kako vzdržujete kondicijo?

Kondicija in telesna pripravljenost sta zelo pomembni pri plesalcih. Redne vaje za okrepitev mišic (workout-i), raztegovanje, masaže in obisk strokovnjakov za rehabilitacijo telesa so enako pomembni kot sami treningi.

9. A ste se v svoji karieri že soočili s kakšno poškodbo in ali so pri plesu pogoste?

Konstantno. Na srečo do sedaj nič resnega, ampak pride do tega zelo hitro, če ne poskrbiš, da je telo pred vadbo dobro ogreto in pripravljeno.

10. Danes ima denar zelo pomembno vlogo v svetu. V športu se veliko stvari vrtil okrog denarja. Vsi treningi, priprave, najem dvorane, kostumi... to vse nekaj stane. A vam kdo nudi finančno podporo pri projektih?

Žal ne, saj ne izhajam iz premožne družine, tako da sem glede financiranja nekako prepuščen sam sebi. Ne bom pa rekel, da mi v preteklosti starši niso pomagali pri osnovnih finančnih nujah.

11. Kako na vaše profesionalno ukvarjanje s plesom gledajo bližnji? Vas pri tem podpirajo?

Na začetku me niso podpirali, saj temu niso toliko sledili, ampak s časom, ko sem dokazal, da se s plesom da živeti, so počasi začeli dojemati.

12. Za športnika je izjemno pomembna telesna pripravljenost, saj mora biti telo pripravljeno na mnoge napore. Ko se bližajo tekmovanja ali pomembni nastopi, začnete z intenzivnimi pripravami in svojo pozornost popolnoma namenite plesu. Kakšni so vaši dnevi, ko se približuje tekma?

Pred tekmo ali nastopom se ponavadi zaprem/o v dvorano in vadim/o najmanjše detajle do zadnjega trenutka, zato, da bo nastop predstavljen v najboljši možni luči.

13. V modernem svetu imajo veliko vlogo tudi mediji. Kakšen se vam zdi njihov odnos do športa, natančneje plesa?

Mislím, da so mediji danes samo še plus, saj nam dajejo možnost, da lahko širimo našo kulturo, kar v preteklosti ni bilo mogoče oziroma je bilo omejeno.

14. Še zadnje vprašanje: Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Imate kakšne posebne ambicije ali želje za prihodnjo sezono?

Moje želje za prihodnost so, da se preselim nekam, kjer bo bila moja panoga poklica dosti bolj sprejeta. Želim si obiskati Los Angeles in si tam ustvariti drugo bazo, kjer lahko doživim vse svoje želje in ustvarim novo poglavje, kjer iz plesalca lahko postanem koreograf in posledično kreativni direktor za pevce, plesalce in različne nastope.

6.2.1.2. INTERVJU TATJANA GAJANOVIĆ

Tatjana Gajanović je koreografinja, plesna učiteljica, koreografinja srbskega tekmovalca na Evroviziji in finalistka šova Slovenija ima talent. Sebe v plesu izraža brez zadržkov in se ne ustraši biti, kdo je. Poučuje v plesnih šolah EL1 Plesna Scena in v Plesni Šoli Miki. Je vrhunska plesalka, ki se ponša z več kot tremi naslovi svetovne prvakinja, nešteto naslovi državne prvakinja in še kaj bi se našlo. Plesalcem predaja svoje plesno znanje in jih spodbuja, da so najboljša različica sebe, kadar plešejo. S hladnim prijemom in zavedanjem, da zmorejo, se njeni plesalci prebijejo na vrhe stopničk na skoraj vsaki poti, na katero se podajo.²⁹

1. Zakaj ste se začeli resneje ukvarjati s profesionalnim športom, natančneje plesom?

Zato, ker je bil ples od malih nog moje poslanstvo.

2. Kdaj je za vas ples postal več kot le sprostitev?

Verjetno v srednji šoli, ko sem se začela resno oz. profesionalno ukvarjati s tem.

3. A ste že kot otrok kazali zanimanje za šport?

Niti ne. Samo za koreografiranje.

4. Kdo pa vas je navdušil za ples? Vas je morda navdušil kakšen drug profesionalen plesalec? Ste morda imeli kakšen vzor športnika v družini ali ste se čisto prvi podali na to pot?

Med odraščanjem nisem nikoli imela vzornikov. Zelo sem bila samosvoja. Motivacijo sem črpala iz glasbe.

5. Udeležujete se mnogih tekmovanj in plesnih delavnic oziroma tako imenovanih »classov«. Kaj vam daje moč, motivacijo in zagon za vse to?

Drugače ne hodim več toliko na tako imenovane classe, saj veselje najdem v svoji kreativnosti in ustvarjanju. Najbolj me motivira verzija sebe, ki jo vidim v prihodnosti.

---

²⁹ N. J. Tatjana osvojila oder s svojo unikatnostjo. *24.ur.com*: 28. 11. 2023. <https://www.24ur.com/tv-oddaje/slovenija-ima-talent/tatjana-osvojila-oder-s-svojo-unikatnostjo.html> (Dostop: 20. januar 2024).

6. Družba vas pogosto ne dojema v najboljši luči, saj s svojim načinom življenja zelo izstopate iz sivega povprečja. Ste se mogoče kdaj počutili, da vas v okolici ne dojemajo kot navadnega človeka, ki ima tudi svoje opravke, odnose in težave?

Včasih me je zelo skrbelo, kaj si drugi ljudje mislijo, ampak zdaj se s tem ne ukvarjam toliko. Ponosna sem nase, da sem izbrala in vztrajala na svoji poti.

7. Priprave na tekmovanja, samega sebe in vaših plesalcev, zahtevajo poseben način življenja. Koliko časa vam vzamejo treningi in priprave?

Treba je gledati na to, da vsak dan narediš nekaj za svoje telo in vsak dan delaš na disciplini. Ni čas, ki ga vlagaš, toliko pomemben kakor sama mentaliteta.

8. Kako vzdržujete kondicijo?

Fitness, joga.

9. A ste se v svoji karieri že soočili s kakšno poškodbo in ali so pri plesu pogoste?

Na srečo zaenkrat nisem imela večjih poškodb, ampak je delo na preventivi najboljša opcija.

10. Danes ima denar zelo pomembno vlogo v svetu. V športu se veliko stvari vrti okrog denarja. Vsi treningi, priprave, najem dvorane, kostumi... to vse nekaj stane. A vam kdo nudi finančno podporo pri projektih?

Na žalost ne. Vse svoje projekte krijem sama.

11. Kako na vaše profesionalno ukvarjanje s plesom gledajo bližnji? Vas pri tem podpirajo?

Za vse, kar se odločim, imam podporo družine. Starši so me vedno podpirali pri vsem in mi puščali odprto pot.

12. Za športnika je izjemno pomembna telesna pripravljenost, saj mora biti telo pripravljeno na mnoge napore. Ko se bližajo tekmovanja ali pomembni nastopi, začnete z intenzivnimi pripravami in svojo pozornost popolnoma namenite plesu. Kakšni so vaši dnevi, ko se približuje tekma?

Pri meni so to bolj projekti kakor tekme. Vedno delam prvo na psihični pripravljenosti, saj želim biti zbrana, potem pa začnem bolj paziti, da čim več časa posvečam sami pripravi. Trudim se, da se "ne pripravljam" intenzivno, ampak bolj na to, da sem vsak dan pripravljena.

13. V modernem svetu imajo veliko vlogo tudi mediji. Kakšen se vam zdi njihov odnos do športa, natančneje plesa?

O plesu se premalo govori, da bi lahko komentirala.

14. Udeležili ste se znanega šova Slovenija ima talent in postali finalistka. Kako bi opisali izkušnjo?

Odlično. Dejansko se je vse poklopilo, tako kot se mora. In to je večinoma tako, če se vloži trdo delo.

15. Se vam zdi, da se je vaše življenje spremenilo po finalu Slovenija ima talent? Če se je, kako? Se je spremenilo na bolje ali slabše?

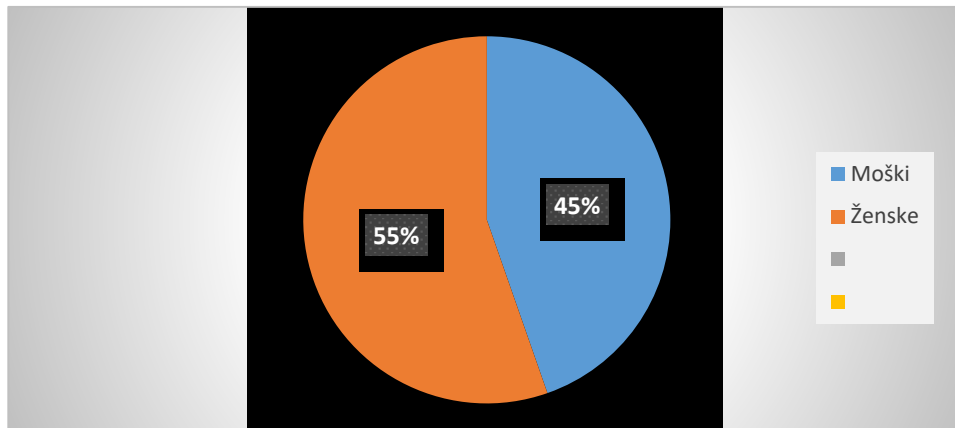
Nič se ni spremenilo, razen prepoznavnosti.

16. Še zadnje vprašanje: Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Imate kakšne posebne ambicije ali želje za prihodnjo sezono?

Jaz vedno kreiram in ustvarjam nove projekte, tako da je pozornost trenutno na tem.

6.2.2. ANKETA

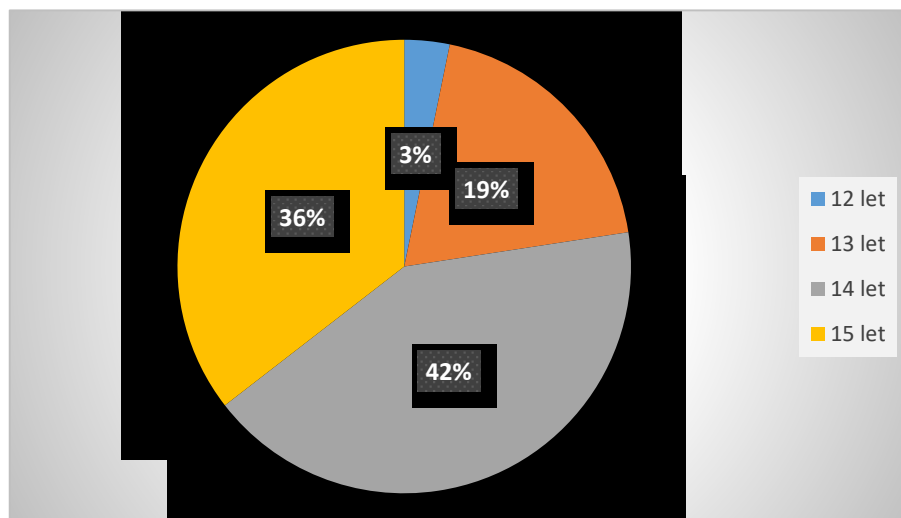
- ŠTEVILO ANKETIRANIH

Graf 1: Število anketiranih

Anketirala sem 56 oseb, od tega 25 oseb moškega spola (45%) in 31 oseb ženskega spola (55%).

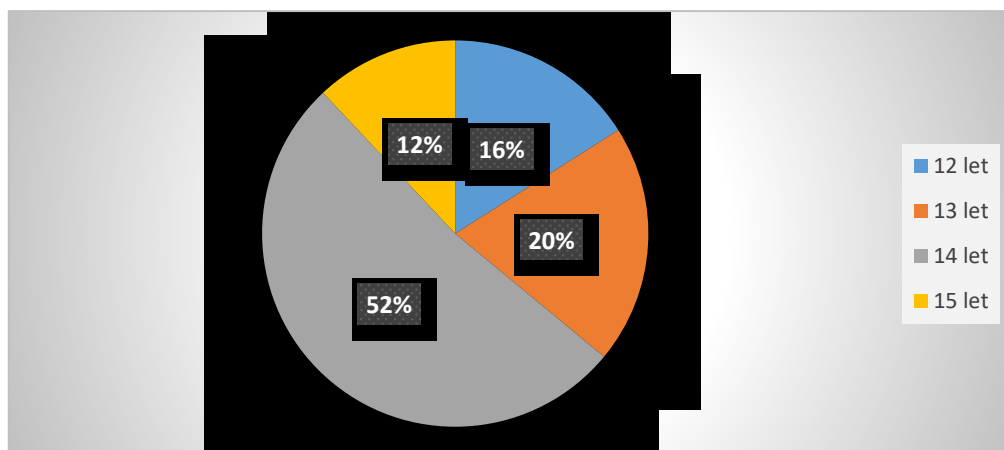
- STAROST ANKETIRANIH (ŽENSKE)

Graf 2: Starost anektiranih (ženske)

Graf 2 prikazuje starost žensk, ki so bile anketirane. Od vseh udeleženk ankete je bila ena oseba stara 12 let (3,2%), šest oseb je bilo starih 13 let (19,3%), šest oseb je bilo starih 14 let (41,9%) in enajst oseb je bilo starih 15 let (35,5%).

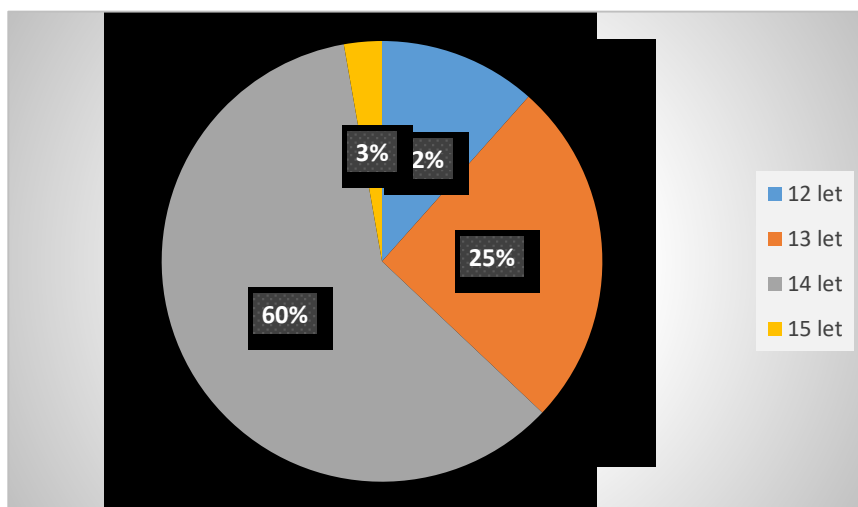
- STAROST ANKETIRANIH (MOŠKI)

Graf 3: Starost anketiranih (moški)

Kot že povedano sem anketirala 31 oseb moškega spola in od tega so bile štiri osebe stare 12 let (16%), pet oseb je bilo staro 13 let (20%), trinajst oseb je bilo starih 14 let (52%) in tri osebe so bile stare 15 let (12%).

- STAROST ANKETIRANIH

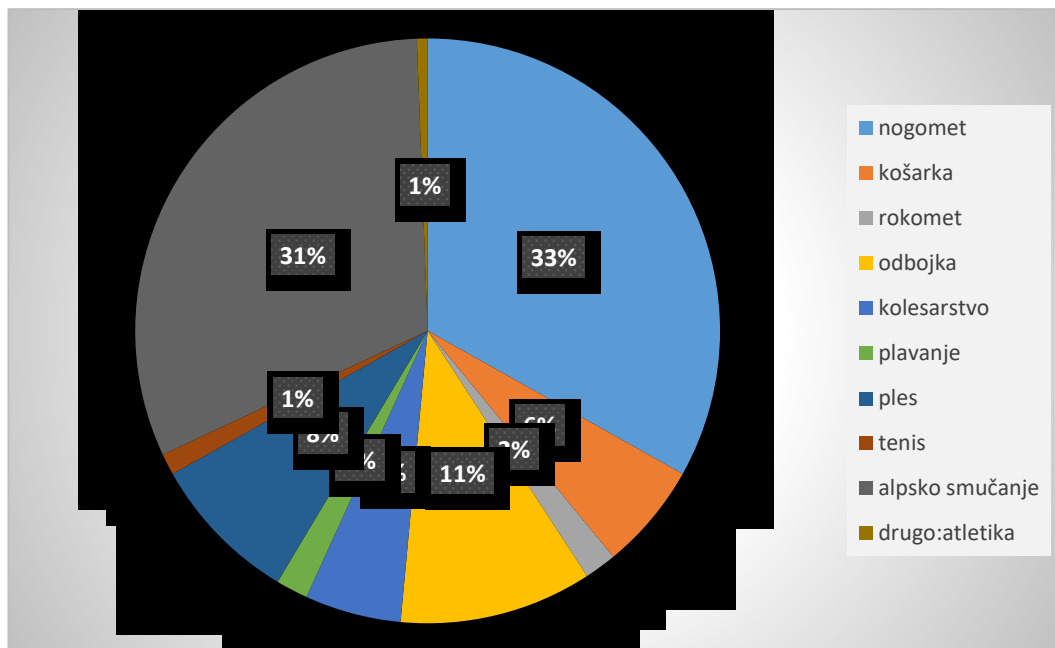

Graf 4: Starost anketiranih

Graf prikazuje starost vseh anketiranih. Kot lahko iz grafa razberemo, je največ oseb, kar 26, starih 14 let oziroma 60%, najmanj pa je bilo oseb starih 12 let, in sicer 5 oseb oziroma 8,9%. Starost 15 let je imelo 14 oseb (25,1%), 13 let pa 11 oseb (19,6%).

1. Kateri profesionalni športi so po tvojem mnenju najbolj razširjeni? (Obkroži največ 3).

- a) Nogomet: 56 (33,3%)
- b) Košarka: 10 (5,9%)
- c) Rokomet: 3 (1,8%)
- d) Odbojka: 18 (10,7%)
- e) Kolesarstvo: 9 (5,3%)
- f) Plavanje: 3 (1,8%)
- g) Ples: 14 (8,3%)
- h) Tenis: 2 (1,2%)
- i) Alpsko smučanje: 53 (31,5%)
- j) Drugo: atletika 1 (0,6%)

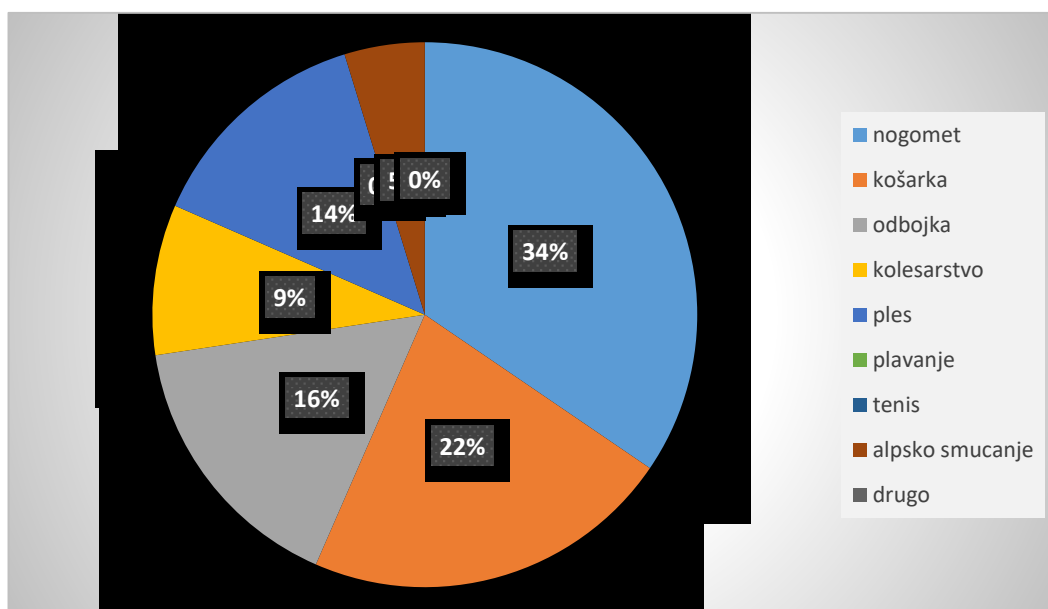
Graf 5: Razširjenost športov

Po mnenju mladih, ki sem jih anketirala, je najbolj razširjen šport nogomet, saj so ga izbrali tako fantje, kot dekleta. Na drugo mesto se je uvrstilo alpsko smučanje, kar me je zelo pozitivno presenetilo, saj nisem pričakovala, da mladi v takšni meri spremljajo smučanje. Na tretje mesto se je uvrstila odbojka, ples pa je zavzel četrto mesto, kar me sploh ni presenetilo, saj je bilo veliko udeležениh v anketi plesalcev. Priljubljenost športov, ki so osvojili prva tri mesta, me sploh ni presenetila, saj ti športi prejmejo precej medijske pozornosti.

2. Kateri športi se ti zdijo najbolj atraktivni? (obkroži največ 3 odgovore).

- a) Nogomet: 58 (34,5%)
- b) Košarka: 37 (22%)
- c) Odbojka: 27 (16%)
- d) Kolesarstvo: 15 (8,9%)
- e) Ples: 23 (13,7%)
- f) Plavanje: /
- g) Tenis: /
- h) Alpsko smučanje: 8 (4,8%)
- i) Drugo: /

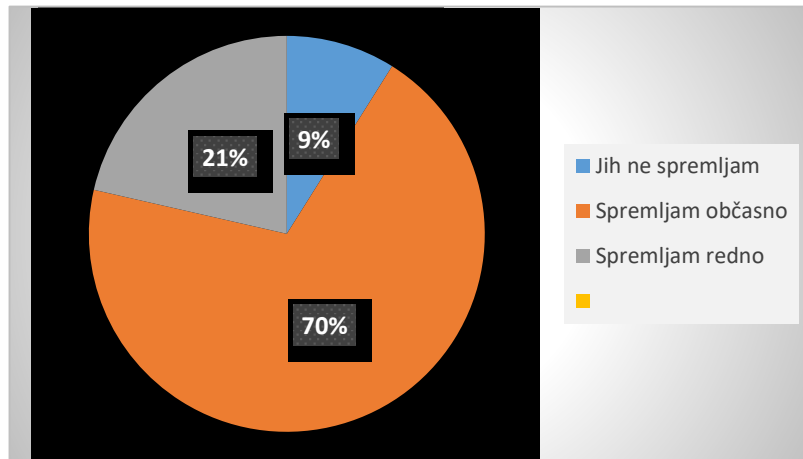

Graf 6: Najbolj atraktiven šport

Prav tako kot pri prejšnjem vprašanju je za mlade najatraktivnejši šport nogomet, sledita pa mu košarka in odbojka. Za košarko in nogomet nisem presenečena, saj sta ena izmed najbolj medijsko izpostavljenih športov. Rahlo sem pa presenečena, saj se nihče od mladih ni odločil za tenis ali plavanje.

3. Kako pogosto spremljaš tekme profesionalnih športnikov?

- a) Jih ne spremljam: 5 (8,9%)
- b) Spremljam občasno: 39 (69,6%)
- c) Spremljam redno: 12 (21,4%)

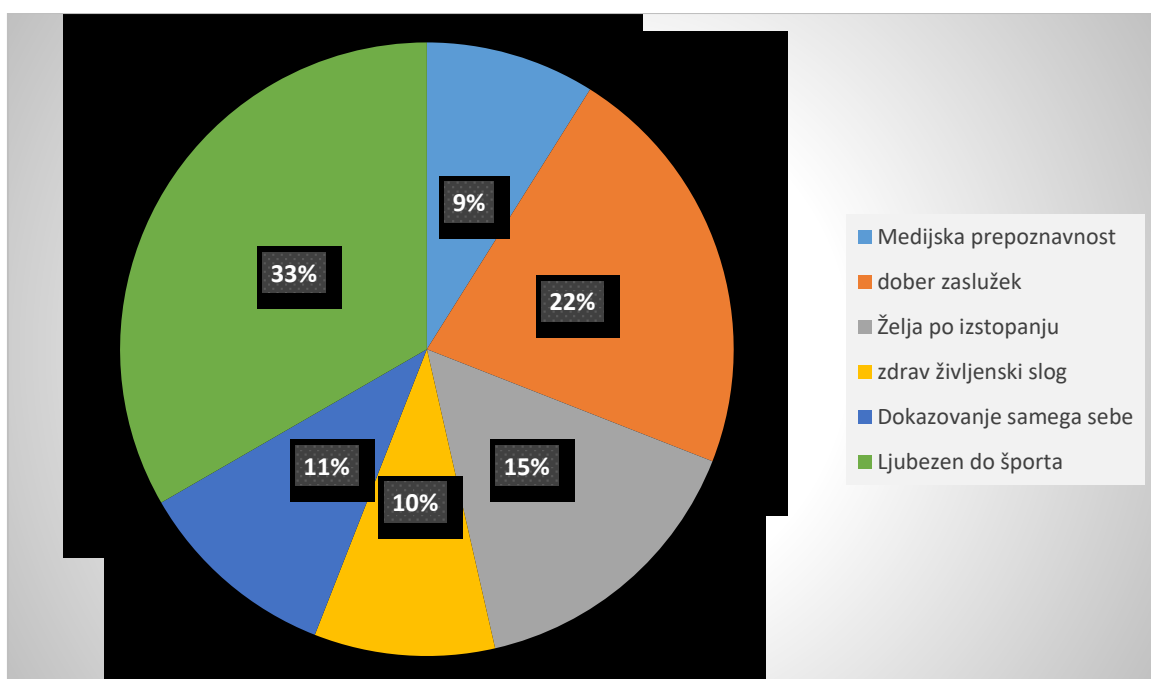
Graf 7: Spremljanje tekem

Mlade šport v bistvu zanima, le redki so tisti, ki se zanj popolnoma ne zanimajo. Vendar med anketiranimi, ki šport spremljajo, prevladujejo tisti, ki šport spremljajo občasno, torej za pomembnejše tekme.

4. Kateri so razlogi, da se posameznik prične ukvarjati s profesionalnimi športi?

(obkroži največ 3).

- a) Medijska prepoznavnost: 15 (8,9%)
- b) Dober zaslužek: 37 (22%)
- c) Želja po izstopanju: 26 (15,5%)
- d) Zdrav življenjski slog: 16 (9,5%)
- e) Dokazovanje samega sebe: 18 (10,7%)
- f) Ljubezen do športa: 56 (33,3%)

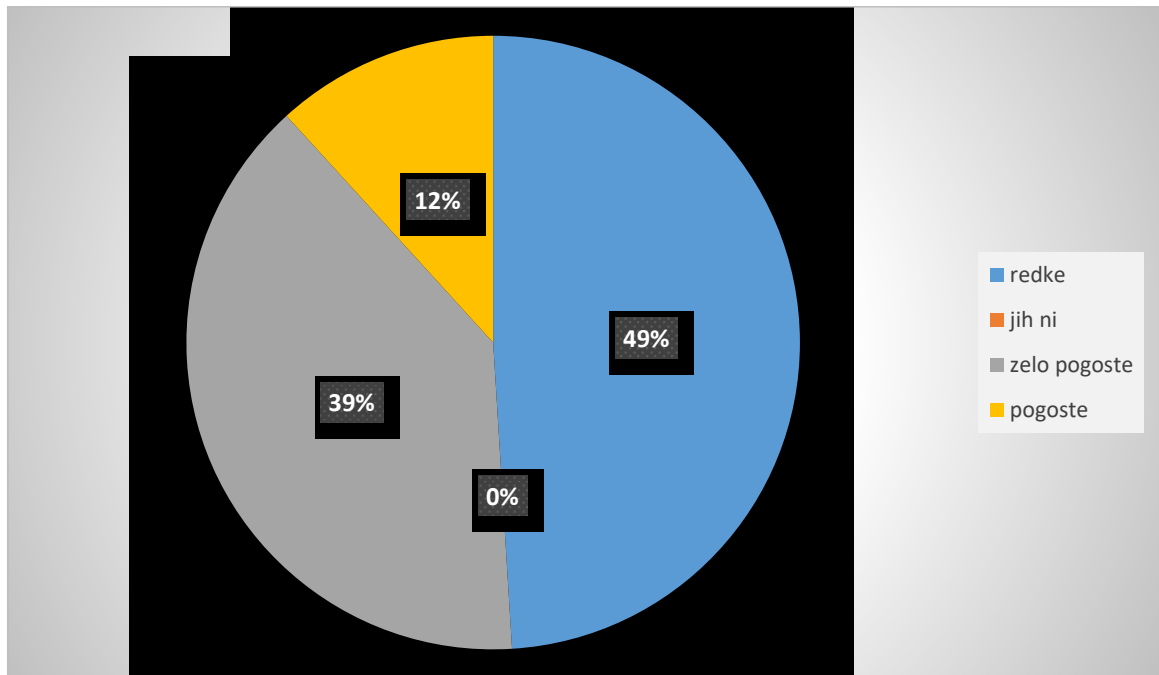

Graf 8: Razlogi za šport

Vsi anketiranci so se strinjali, da je najpomembnejši razlog za ukvarjanje s športom, ljubezen do njega. Prav tako menijo, da je pomemben dober zaslužek in želja po izstopanju. Na četrto mesto se je uvrstil zdrav življenjski slog, sledila mu je medijska prepoznavnost.

5. V profesionalnem športu so poškodbe:

- a) Redke: 5 (8,9%)
- b) Jih ni: /
- c) Zelo pogoste: 4 (7,4%)
- d) Pogoste: 47 (83,9%)

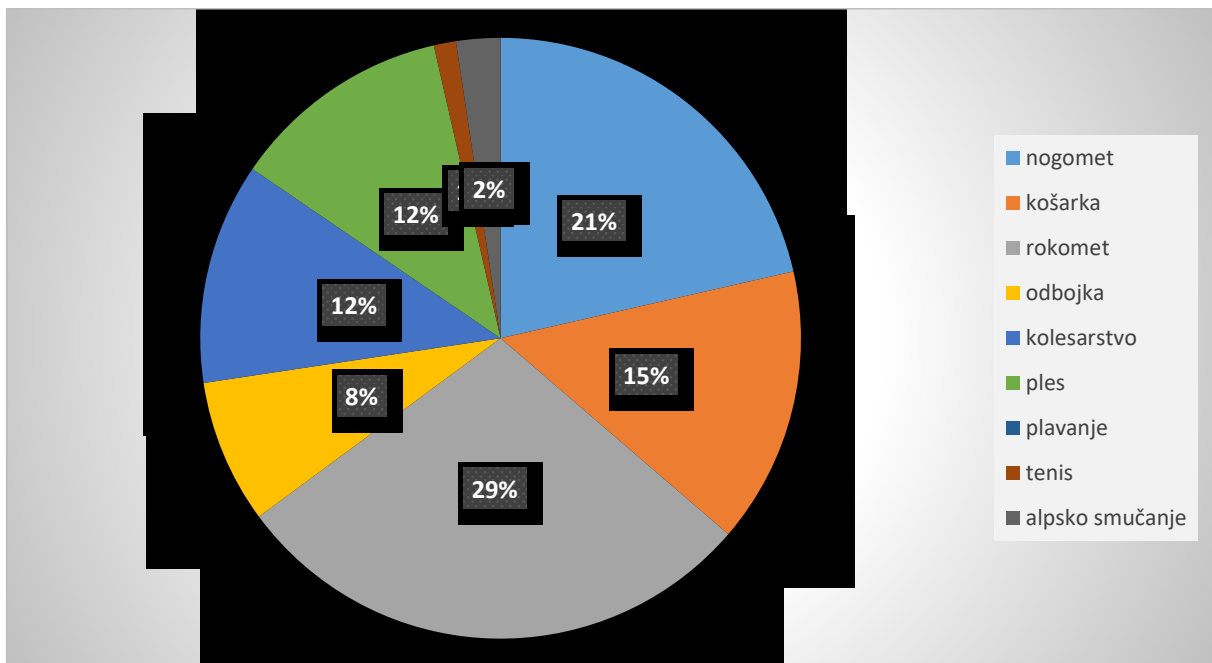

Graf 9: Pogostost poškodb

Mladi menijo, da so poškodbe v športu pogoste. Zavedajo se, da če se hoče športnik profesionalno ukvarjati s športom, si mora vzeti v zakup, da bo naletel na mnoge poškodbe.

6. V katerih športih so poškodbe najbolj pogoste? (Obkroži največ 3 odgovore).

- a) Nogomet: 36 (21,4%)
- b) Košarka: 25 (14,88%)
- c) Rokomet: 48 (28,6%)
- d) Odbojka: 13 (7,7%)
- e) Kolesarstvo: 20 (11,9%)
- f) Ples: 20 (11,9%)
- g) Plavanje: /
- h) Tenis: 2 (1,2%)
- i) Alpsko smučanje: 4 (2,4%)

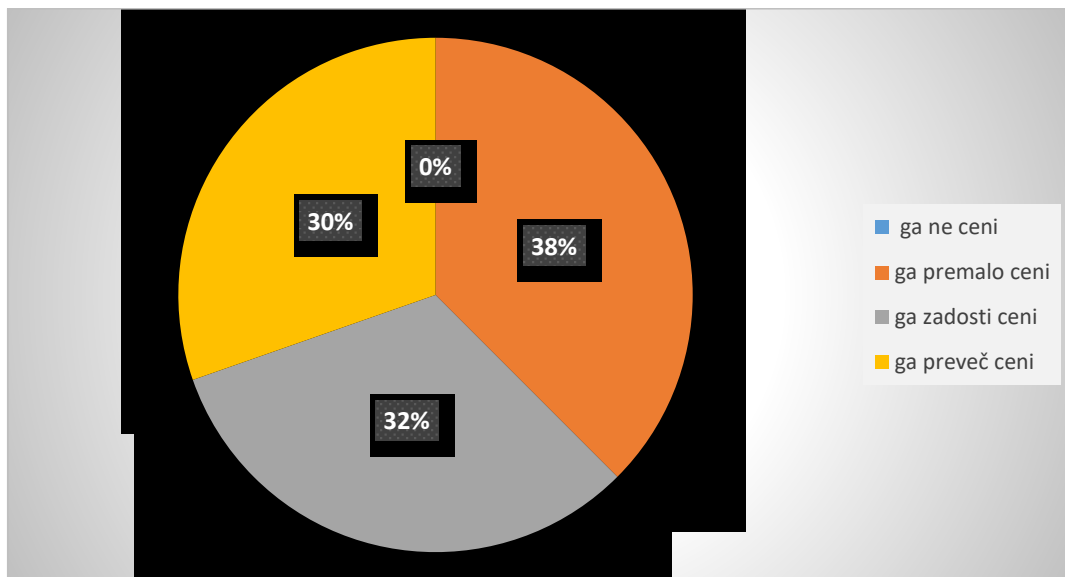

Graf 10: Pogostost poškodb v posameznih športih

Anketirani so za šport, v katerem se soočijo z največ poškodbami, izbrali rokomet. V tem športu je posameznik velikokrat izpostavljen poškodbam, saj je rokomet na splošno zelo agresiven šport. Najpogostejše poškodbe pri rokometu so poškodbe dlani in prstov, zvin skočnega sklepa in poškodbe srednjih kolenskih vezi. Za šport z najmanj poškodbami so mladi izbrali tenis. Pri njemu lahko preobremenitvene poškodbe prizadenejo ramena, zapestja ali komolce.

7. Kako družba ceni vložen trud športnikov?

- a) Ga ne ceni: /
- b) Ga premalo ceni: 21 (37,5%)
- c) Ga zadosti ceni: 18 (32,1%)
- d) Ga preveč ceni: 17 (30,3%)

Graf 11: Cenjenje truda športnikov

Mladi menijo, da družba premalo ceni vložen trud športnikov. Pogosto se družba od športa odmakne, športniki pa po končani karieri ostanejo prepuščeni sami sebi, po možnosti še brez primerne izobrazbe.

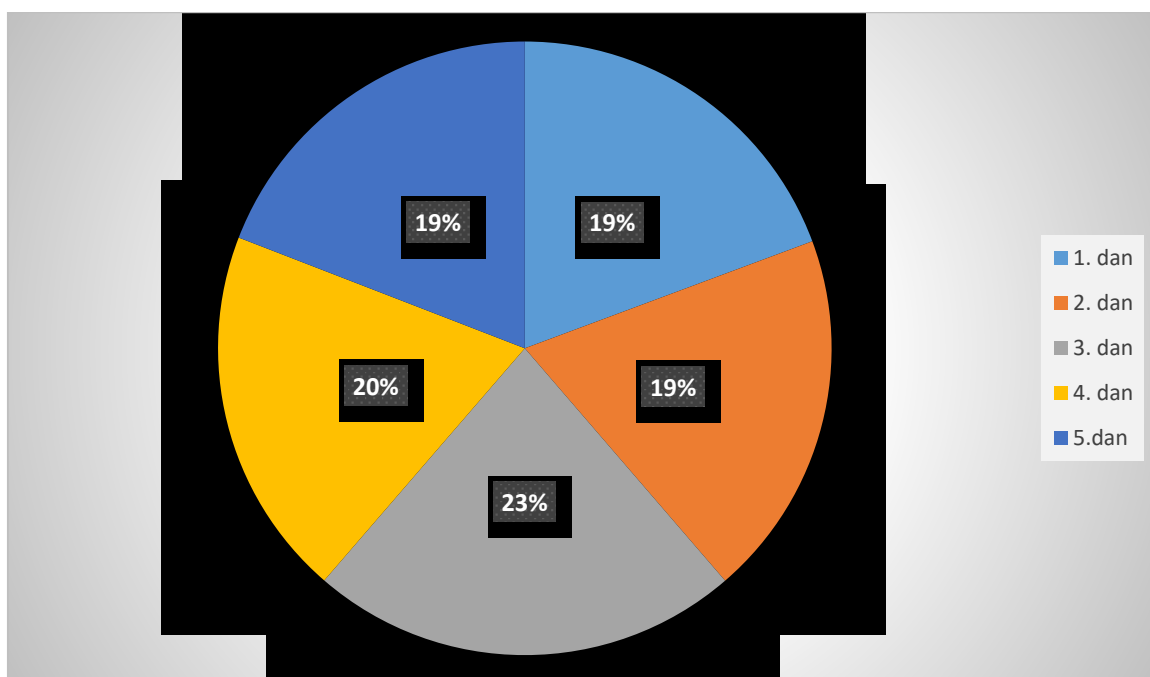
5.2.3 OBDELAVA PODATKOV

V zadnji metodi raziskovanja sem se odločila, da bom primerjala, koliko novic je v medijih objavljenih o plesu in koliko o ostalih športih.

Sama sem pet dni spremljala novice oddaje 24ur. Spremljala sem športno rubriko in najprej štopala čas celotne rubrike, potem pa še čas prispevkov posameznih športov.

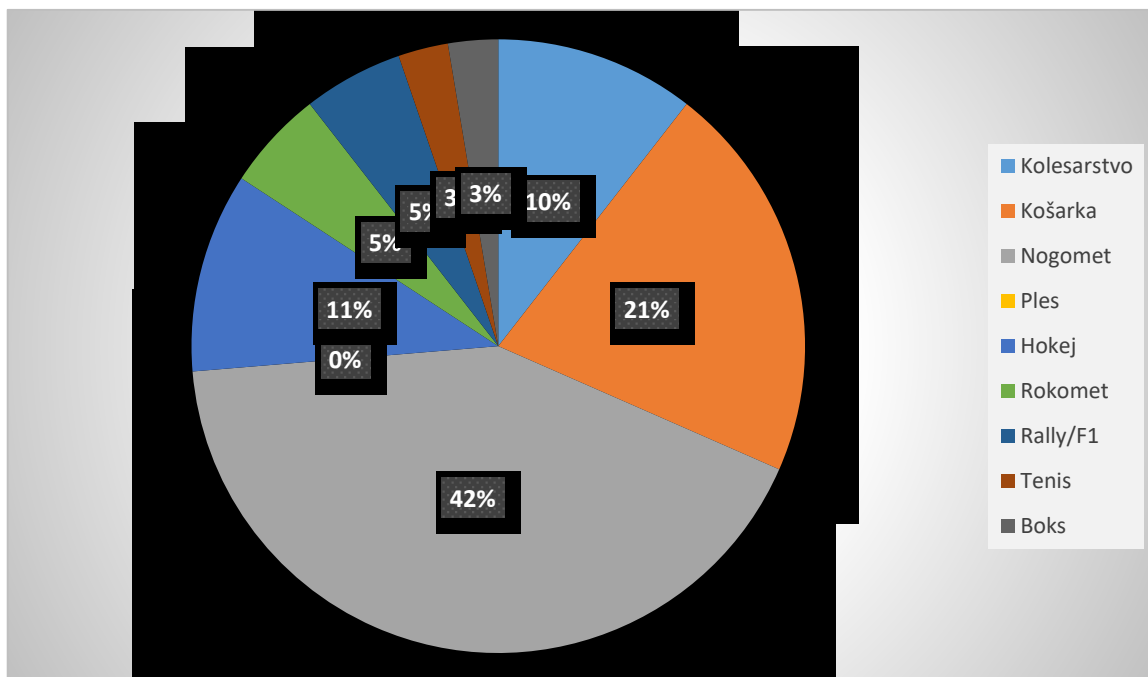
Moje ugotovitve so bile naslednje:

1. V povprečju je športna rubrika znašala 10 minut. Najdaljša športna rubrika, v petih dneh spremljanja novic, je trajala 12 minut in 9 sekund, najkrajša pa 10 minut in 20 sekund.

Graf 12: Povprečen čas športne rubrike

2. Istočasno kot sem merila čas celotne športne rubrike, sem bila pozorna tudi na število prispevkov posameznih športov. Športi, ki so bili omenjeni, so: kolesarstvo, nogomet, košarka, hokej, rokomet, rally/F1, tenis, ples, boks. Vsega skupaj je bilo predstavljenih osemtrideset prispevkov. Največ prispevkov je imel nogomet, in sicer vsega skupaj šestnajst prispevkov. Sledila je košarka z osmimi prispevki, za njo pa hokej in kolesarstvo, vsak s štirimi prispevki. Za njimi si mesto delita rokomet in rally/F1 z dvema prispevkoma na posamezni šport. Predzadnje mesto si delita tenis in boks, in sicer z enim prispevkom na šport, zadnje mesto pa pripada plesu, kateremu se ni posvetilo popolnoma nič pozornosti.

Graf 13: Pogostost določenih športov

Moji ugotovitvi, potrjujeta hipotezo, da mediji plesu ne posvečajo pozornosti. Na vseh spletnih novicah o športu so bili prvi rezultati o košarki in nogometu, plesu pa so posvetili le tri članke.³⁰

³⁰ Portal 24.ur.com: <https://www.24ur.com/novice> (Dostop: 27. januar 2024).

7. RAZPRAVA

Šport in športna aktivnost sta nepogrešljiva dela našega vsakdana. Večini šport pomeni nekaj, s čimer se ukvarjajo za sprostitev, druženje s prijatelji, spoznavanje novih ljudi in še kaj bi se našlo. A nekateri športu posvetijo svoje življenje, ali del njega, in se z njim ukvarjajo profesionalno. Za tekmovalne športnike je šport edino področje, s katerim se ukvarjajo in lahko tam dokažejo svoje sposobnosti. Športniki za doseganje teh rezultatov žrtvujejo mnogo stvari: preživljanje časa z družino, s prijatelji, na stranski tir postavijo delo in izobrazbo, odpovejo se hobijem, ki so jih veselili. Ukvarjanje s športom omogoči športnikom pobeg v svet, kjer se lahko zares dokažejo.

Javnost v večini primerov podpira športnike le, ko jim prinašajo zmago in jih kritizira, ko jim spodleti. Takšen odnos je napačen, saj moramo spoštovati športnike ne glede na vse, saj so za to ogromno žrtvovali in se res trudijo, da bi bili v koraku z najboljšimi ne samo zaradi sebe, ampak tudi za nas.

Včasih šport zahteva nečloveške napore. A športniki imajo pred sabo le eno stvar: mogoče ciljno črto, koš v zadnji sekundi napete igre ali stopničke na zelo pomembnem tekmovanju. Najboljši občutek je, ko premagaš vse ovire in dosežeš zastavljeni cilj in se zasluženoma veseliš vsega svojega uspeha.

Med mladimi je šport zelo razširjen, a se seveda v večini primerov mladi ne vidijo kot profesionalci. Šport uporabijo kot način za druženje s prijatelji, preko njega navežejo nove stike in ga uporabljajo kot obliko sproščanja. Najdejo se pa tudi nekateri, ki v sebi odkrijejo izjemen talent in neizmerno veselje do določenega športa in se že v mladosti odločijo za aktivno športno kariero.

Zaradi izredno ogromnega področja, ki ga pokriva profesionalen šport, sem se v tej nalogi zaradi lažje dostopnosti podatkov in boljšega poznavanja teme odločila, da se bom posvetila tekmovalnemu plesu.

Glavna vprašanja, na katera sem želela dobiti odgovor v raziskovalni nalogi, so bila: ples je resen šport, ki zahteva veliko truda in vložka; družba plesa ne dojema kot resnega tekmovalnega športa; mediji plesa ne stavijo v ospredje kot ostale športe.

Športnika, profesionalna plesalca, Martin Sorgo in Tatjana Gajanović, sta s svojimi odgovori potrdila, da je ples resen tekmovalen šport, ki porabi veliko truda in vložka. Seveda je potrebno poudariti, da gre za subjektivni pogled intervjuvancev.

Prvo hipotezo lahko potrdim. Iz informacij, ki sem jih dobila v teoretičnem delu in glede na odgovore intervjuvancev, lahko brez težave rečem, da je ples resen tekmovalen šport, ki zahteva ogromno napora, truda in odrekanja.

Drugo hipotezo, ki se glasi, da družba plesane jemlje kot resnega tekmovalnega športa, lahko potrdim. Intervjuvanca sta povedala, da ju družba včasih prezira. Podobne odgovore sem dobila, ko sem uporabila metodo zbiranja podatkov. Pomanjkanje člankov o plesu je namreč potrdilo hipotezo, saj družba o plesu skoraj ne govori oziroma ga ne dojema kot resnega tekmovalnega športa.

Rezultati zbiranja podatkov so pokazali naslednje: mediji plesa ne postavljajo v ospredje tako kot ostale športe. V petdnevni športni rubriki, ki sem jo spremljala po televiziji, in člankov na *24ur.com*, v zadnjih dveh mesecih ni bil ples niti enkrat omenjen. Primerjala sem tudi omembo slovenskega košarkaša na vrhuncu kariere in slovenskega plesalca/plesalko prav tako na vrhuncu športne kariere. Za primer košarkaša sem vzela Luko Dončiča, za primer plesalcev pa bivši plesni par, Andreja Škufco in Katarino Venturini. O Dončiču se vsak dan najde vsaj en članek, ki je objavljen na spletnem portalu *24.ur.com*, v novicah na televiziji pa je bil vsak dan objavljen vsaj en prispevek. O plesnemu paru Škufca in Venturini pa sem zasledila štiri članke, ki so bili objavljeni, ko sta bila na vrhuncu kariere. Sicer sem člankov našla veliko več, a so bili ti prispevki vezani le na njuno zasebno življenje, medtem pa so članki o Dončiču večinoma o njegovih športnih dosežkih.

Sicer pa je Martin Sorgo v svojem intervjuju izrazil mnenje, da imajo mediji tudi pozitivno plat. Povedal je, da se mu zdi super, da se lahko plesalci sami promovirajo na družbenih omrežjih, saj jim to daje dodatno reklamo in prepoznavnost. Zaradi te izjave moram tretjo hipotezo le delno potrditi.

Tekmovalni športnik s svojim športnim udejstvovanjem zavzame določen položaj v družbi. Posledično športnika, bolj kot materialne koristi, motivira okolica in strast do športa.

Tekmovalni plesalci s svojim ustvarjanjem in trdim delom počasi dosegajo zastavljene cilje in dosegajo svoje sanje. Za ukvarjanje s plesom moraš biti tako umetnik kot športnik, saj zahteva ogromno ustvarjanja in kreativnosti, tako kot telesne in psihične pripravljenosti.

Menim, da si večina športov, tudi tekmovalnih, prizadeva, da šport postane in posledično ostane kulturna vrednost moderne družbe.

8. ZAKLJUČEK

S pomočjo raziskave sem potrdila vse tri zastavljene hipoteze. Z raziskovalno nalogo sem torej dokazala, da je ples resen tekmovalni šport, ki ga mediji in družba, še posebej mladi, ne jemljejo resno.

Težava, na katero sem naletela je, da mediji o plesu skoraj ne poročajo, zato je bilo iskanje podatkov težje, kot sem pričakovala. Prav tako literature o tekmovalnem plesu skoraj ni.

V prihodnje bi bilo zanimivo spremljati, ali se bo pomembnost plesa kot tekmovalnega športa povečala, tako v medijih kot v družbi.

8. SEZNAM LITERATURE

History Of Dance. (2016). <http://www.dancefacts.net/dance-history/historyof-dance/>. (Dostop: 05. januar 2024)

Kanduč Zupančič, N. *Analiza obremenjenosti plesalcev in plesalk standardnih in latinsko-ameriških plesov*. Ljubljana: 2013 <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Mag/Magisterij22069980KanducZupancicNastja.pdf> (Dostop: 06. januar 2024).

Moderni plesi. https://www2.arnes.si/~jroda/index_datoteke/Page469.htm (Dostop: 16. december 2023).

N. J. Tatjana osvojila oder s svojo unikatnostjo. 24.ur.com: 28. 11. 2023. <https://www.24ur.com/tv-oddaje/slovenija-ima-talent/tatjana-osvojila-oder-s-svojo-unikatnostjo.html> (Dostop: 20. januar 2024).

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez. <https://stara.olympic.si/sportne-igre/sportne-panoge/neolimpijske-sportne-panoge/ples/> (Dostop: 09. december 2023).

Opera balet Ljubljana. *Zgodovina*. <https://www.opera.si/sl/o-gledaliscu-2/zgodovina-2/> (Dostop: 08. december 2023).

Otrin, I. *Razvoj plesa in baleta. Učbenik za pouk plesa in glasbe, klasičnega baleta in stilskih plesov v glasbeni gimnaziji in baletni šoli*. Ljubljana: Debora, 1998.

Plesni studio King: <https://kingdance.si/sportno-tekmovalni-ples/> (Dostop: 16. december 2023).

Plesni studio Novo mesto: <https://www.plesnistudio-nm.com/plesni-tecaji/sportni-plesi/> (Dostop: 16. december 2023).

Portal 24.ur.com: <https://www.24ur.com/novice> (Dostop: 27. januar 2024).

Sachs, C. *Svetovna zgodovina plesa*. Ljubljana : Znanstveno in publicistično središče, 1974.

Sparti, B., Adshead-Lansdale. Dance History: Current Methodologies. *Dance Research Journal*, vol. 28, št. 1 (pomlad 1996), str. 3–6. https://www.jstor.org/stable/1478101?read-now=1#page_scan_tab_contents (Dostop: 02. december 2023).

Šmigoc, Š. *Osebnostne lastnosti in mentalna trdnost pri mladih plesalcih*. Diplomsko delo. Ljubljana: 2016. <https://www.fsp.uni-lj.si/cobiss/diplome/Diploma22035740SmigocStefan.pdf> (Dostop: 08. december 2023).

The Dance. Historic Illustrations of Dancing from 3300 B. C. to 1991 A. D.
<https://www.bencourtney.com/ebooks/dance/> (Dostop: 02. december 2023).

Vogelnik, M. *Ples skozi čas in balet skozi svet*. Ljubljana : JSKD - Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, 2009